

Communicatie respiratoire aandoeningen gedurende de winterperiode¹

02/12/2022

Context

Het aantal infecties en hospitalisaties door het SARS-Cov2 virus is de voorbije maanden stabiel en zelfs dalend maar de laatste weken zien we weer een mogelijke lichte stijging. Tegelijkertijd zien we, niet onverwacht, andere respiratoire infecties sterk toenemen. Voor het ogenblik is er een sterke toename van bronchiolitis (RSV-infecties) bij zuigelingen en ook bij oudere mensen, en de verwachting is dat de komende weken het aantal influenza infecties in de algemene bevolking sterk zal stijgen. Ook indien de SARS-Cov2 infecties teruglopen kunnen we ons dus verwachten aan de typische wintergolven van andere respiratoire virussen, waaronder RSV en griepvirus. Deze wintergolven met verschillende virussen kunnen gelijktijdig optreden, gedeeltelijk overlappen of elkaar opvolgen in de tijd. Dit kan aanhoudende druk zetten op ons zorgsysteem, vele zieken, ziekenhuisopnames, overlijdens en afwezigheden op het werk veroorzaken.

Respiratory Syncytial Virus (RSV) veroorzaakt een ontsteking van de kleinste luchtwegen (bronchiolitis) en leidt vaak ook tot een gewone verkoudheid. Bij zeer jonge kinderen (0-6m) kan de infectie gevaarlijk zijn en zuurstoftekort veroorzaken. In de meeste gevallen gaat de infectie over na 3 tot 7 dagen. In sommige gevallen kan de infectie snel verergeren zodat ziekenhuis opname nodig is. Waarschuwingssymptomen zijn een moeilijke en versnelde ademhaling, piepend geluid bij ademen, geen eetlust onrust en irritatie bij het kind dat ook moeilijk slaapt.

Influenza wordt veroorzaakt door het griepvirus; in de meeste gevallen is het verloop niet heel ernstig, maar in risico groepen kunnen ernstige complicaties optreden. De frequentste symptomen zijn koorts, rillingen, algemeen slecht voelen, droge hoest, spierpijn en misselijkheid. Het griepvaccin is de beste manier om complicaties van griep en een ziekenhuisopname te voorkomen.

Aanbevelingen

Door het uitvoeren van een winterplan (SSC 11/10/2022) kunnen de verschillende preventieve maatregelen versterkt worden. Dit is een generisch plan met ook veel niet-farmacologische maatregelen, dat beoogt om gedurende de winterperiode de impact van alle respiratoire infecties op de zorg zo laag mogelijk te houden.

De communicatie over dit winterplan zal in grote mate twee doelgroepen moeten viseren. In de eerste plaats de bevolking, en in de tweede plaats moet met de zorgberoepen gecommuniceerd worden om van hen een actieve medewerking te bekomen.

¹ Bronnen: Sciensano, Kind en Gezin, ONE, Strategic Scientific Committee

RMG Risk Management Group

Communicatie met de bevolking:

Het is belangrijk dat alle overheden in het land op een duidelijk en coherente manier communiceren over deze toename van respiratoire infecties. Om impact te hebben op het voorkomen en de verspreiding van de ziekten zijn, naast de vaccinatie tegen Covid-19 en influenza, ook enkele gedragsaanbevelingen zeker nodig.

Vele van de geldende COVID-19 maatregelen en aanbevelingen zijn ook nuttig om de infectiedruk van RSV en griep te verlagen. We moeten daarom evolueren van de typische COVID-19 maatregelen naar generieke winteraanbevelingen met de bedoeling om de druk van alle wintervirussen te verlagen. Idealiter blijven dit goede gewoontes ook in de komende herfst- en winterseizoenen.

1. **Basis preventie: steeds zorgen voor een optimale ventilatie en handhygiëne (frequent wassen)**
2. **Wanneer je ziek ben, blijf je thuis.**
3. **Met matige respiratoire symptomen waarvoor je niet thuis blijft, draag je een masker op het public transport en op dichtbevolkte plaatsen binnenshuis.**
4. **Voor alle kwetsbare en personen en gezondheidswerkers: laat je vaccineren tegen COVID en tegen influenza. Voor kwetsbare personen is ook de pneumokokken vaccinatie aanbevolen.**

Communicatie en samenwerking met de zorgsector:

Artsen, apothekers en ander zorgpersoneel kunnen op een belangrijke manier bijdragen tot een frequentere maskerdracht bij hun patiënten. Het dragen van een masker als preventieve interventie vermindert de kans op een respiratoire infectie.

Maskers in ziekenhuizen, artspraktijken blijven verplicht en aanbevolen bij de apotheek tijdens de maanden met verhoogde viruscirculatie onafgezien van het virus. (december – april).

Voor mensen zonder symptomen, maar met een zwakke gezondheid, raden we een FFP2 masker aan wanneer ze zich begeven in een drukke binnen omgeving. FFP2 bieden een betere bescherming tegen aerosol. De zorgsector brengt ook de bovenstaande communicatie boodschappen aan de bevolking over aan hun patiënten.

Met vertegenwoordigers van die zorgsector dient actief te worden gecommuniceerd, zodat ze de correcte informatie binnen hun beroepsgroep verspreiden.

RMG Risk Management Group

De maatregelen die dienen toegepast te worden **voor jonge kinderen** o.a. de hygiëne maatregelen staan in detail beschreven op www.one.be²³ en www.kindengezin.be⁴.

RMG beslissing/advies

De RMG vraagt om frequent en regelmatig te communiceren rond de preventieve maatregelen die kunnen helpen om de uitbraken van COVID-19, influenza en RSV te milderen, en om op die manier kwetsbare groepen te beschermen en het goed functioneren van de ziekenhuizen te vrijwaren. De RMG verzoekt om een communicatie vanuit de IMC om deze boodschap uit te dragen en te versterken. Deze communicatie moet zich richten op de bevolking maar een actief engagement met de zorgsector moet zorgen voor een belangrijke vermeerdering van het bereik en de geloofwaardigheid van de boodschap.

Dr Stefaan Van der Borgh

Voorzitter RMG

² [Virus respiratoires et bronchiolite : comment protéger son enfant ? - Office de la naissance et de l'enfance](#)

³ https://www.one.be/fileadmin/user_upload/siteone/PRO/Milieux_accueil/communication-MA-virus-respiratoires-et-bronchiolite-2022-11-16.pdf

⁴ [Bronchiolitis - RSV | Kind en Gezin](#)